

Na osnovu člana 31. stav 5. Zakona o privrednim komorama Srbije („Službeni glasnik Republike Srbije“ br. 112/15) Skupština Privredne komore Srbije, na sednici održanoj 08. decembra 2016. godine, donosi

PRAVILNIK O STALNOJ ARBITRAŽI PRI PRIVREDNOJ KOMORI SRBIJE

I OSNOVNE ODREDBE

POJAM I STATUS

Član 1.

- (1) Stalna arbitraža pri Privrednoj komori Srbije (u daljem tekstu: Arbitraža) je stalna arbitražna institucija za rešavanje domaćih i međunarodnih privrednih sporova, kao i vršenje posredovanja iz međunarodnih privrednih sporova, kada je ugovorena njena nadležnost.
- (2) Arbitraža je nezavisni organ i u svom odlučivanju je samostalna.
- (3) Sedište Arbitraže je u Beogradu.

ORGANIZACIJA

Član 2.

- (1) Arbitraža ima Predsednika, Predsedništvo i Sekretarijat.
- (2) Rešavanje sporova vrši arbitar pojedinac ili arbitražno veće.
- (3) Posredovanje vrši posrednik ili komisija za posredovanje.

PRESEDNIŠTVO I PRESEDNIK ARBITRAŽE

Član 3.

- (1) Predsedništvo Arbitraže u širem sastavu čine Predsednik Arbitraže, dva Potpredsednika i četiri člana.
- (2) Predsednik Arbitraže i dva Potpredsednika čine Predsedništvo Arbitraže u užem sastavu (u daljem tekstu: Predsedništvo).
- (3) Predsednika, Potpredsednike i članove Predsedništva Arbitraže u širem sastavu bira i razrešava Upravni odbor Privredne komore Srbije na period od četiri godine, s tim što mogu biti ponovo birani.
- (4) Predsednik, a u njegovoj odsutnosti jedan od Potpredsednika Arbitraže koga odredi Predsednik Arbitraže, predstavlja Arbitražu i organizuje njen rad, predsedava sednicama Predsedništva, imenuje arbitre i predsednike arbitražnih veća u slučajevima predviđenim ovim Pravilnikom i vrši druge poslove predviđene ovim Pravilnikom.
- (5) Predsedništvo prethodno odlučuje o potvrdi imenovanja arbitra i izuzeću arbitara, kao i o drugim pitanjima za koja je nadležno po ovom Pravilniku.
- (6) Predsedništvo Arbitraže u širem sastavu ostvaruje nadzor nad primenom ovog Pravilnika, prati i razmatra praksu rešavanja sporova, usvaja godišnji izveštaj o radu, utvrđuje izmene Pravilnika Arbitraže i vrši druge poslove za koje je nadležno po ovom Pravilniku.
- (7) Kvorum za sednice Predsedništva postoji ako je prisutno više od polovine članova. Učešće na sednici može biti realizovano putem telefona ili video konferencije, kao i preko interneta.

- (8) Odluke se donose većinom glasova prisutnih članova. U slučaju jednake podele glasova, glas Predsednika je odlučujući.
- (9) Odluke se mogu donositi i putem korespondencije, pri čemu važi analogna primena odredaba st. 7. i 8. ovog člana. U tom slučaju Predsednik podnosi pisani predlog članovima i određuje rok u kome će se oni izjasniti glasanjem pisanim putem.
- (10) Ako je Predsednik ili jedan od Potpredsednika Arbitraže sprečen da duže vreme vrši dužnost, Predsedništvo Arbitraže u širem sastavu će odrediti jednog svog člana za zamenika Predsednika, odnosno Potpredsednika, za vreme trajanja te sprečenosti.
- (11) Predsedništvo je ovlašćeno da u hitnim slučajevima kolektivno vrši pojedine poslove iz nadležnosti Predsedništva u širem sastavu, s tim što je dužno da ga o tome obavesti na prvoj narednoj sednici.

SEKRETARIJAT I SEKRETAR ARBITRAŽE

Član 4.

- (1) Sekretarijat Arbitraže vrši stručne i administrativne poslove Arbitraže.
- (2) Sekretar Arbitraže rukovodi Sekretarijatom, potpisuje tekuću prepisku Arbitraže, učestvuje bez prava glasa u radu Predsedništva i vrši druge poslove predviđene ovim Pravilnikom.

ARBITRI

Član 5.

- (1) Stranke su slobodne u izboru arbitara.
- (2) Arbitar može biti svako fizičko lice koje je poslovno sposobno, osim ako stranke nisu sporazumno predvidele dodatne uslove u pogledu kvalifikacija arbitara.
- (3) Arbitri mogu biti domaći i strani državljani.
- (4) Stranka koja je predložila arbitra, dužna je da Arbitraži uz njegovo ime, dostavi i njegovu adresu i kvalifikacije.
- (5) Predsednik ili Potpredsednik Arbitraže može biti biran samo za predsednika arbitražnog veća ili arbitra pojedinca, dok ostali članovi Predsedništva u širem sastavu mogu biti birani i za člana arbitražnog veća.
- (6) Arbitraža nema listu arbitara. Arbitraža može da sastavi i objavi spisak lica sa odgovarajućim kvalifikacijama za obavljanje dužnosti arbitra koje stranke mogu da imenuju za arbitre.
- (7) Podaci u spisku iz stava 6. ovog člana se ne smatraju preporukom, niti na bilo koji način obavezuju stranke ili Arbitražu.

II NADLEŽNOST ARBITRAŽE

REŠAVANJE SPOROVA

Član 6.

Rešavanje domaćih i međunarodnih privrednih sporova za koje je ugovorena nadležnost Arbitraže vrši arbitar pojedinac ili arbitražno veće u skladu sa ovim Pravilnikom i zakonom koji uređuje arbitražu.

PRIMENA ARBITRAŽNIH PRAVILA

Član 7.

Stranke koje su ugovorile nadležnost Arbitraže prihvatile su time i odredbe ovog Pravilnika, osim ako su predvidele da se na vođenje spora primenjuju „Arbitražna pravila Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL) pred Stalnom arbitražom pri Privrednoj komori Srbije“.

AUTONOMNOST ARBITRAŽNOG SPORAZUMA

Član 8.

Ništavost ili nepostojanje osnovnog ugovora ne povlači sa sobom ništavost arbitražnog sporazuma.

UTVRĐIVANJE NADLEŽNOSTI

Član 9.

Arbitražno veće i arbitar pojedinac paze po službenoj dužnosti u toku celog postupka da li se radi o sporu iz nadležnosti Arbitraže u smislu člana 6. ovog Pravilnika.

ODBIJANJE NADLEŽNOSTI

Član 10

- (1) Arbitraža može da odbije da rešava spor i kada je njena nadležnost ugovorena, ako arbitražni sporazum ili ugovor o osnovnom poslu sadrže odredbe koje nisu u skladu sa nadležnostima i načelima arbitraže, kao i kada su zahtevi i postupanje stranaka u toku postupka takvi da onemogućavaju normalno odvijanje arbitražnog postupka.
- (2) Odluku o odbijanju nadležnosti donosi arbitražno veće, odnosno arbitrar pojedinac. Ukoliko arbitražnog veće nije formirano, odnosno ukoliko arbitar pojedinac nije imenovan, odluku o odbijanju nadležnosti donosi Predsedništvo .

PRIGOVOR NENADLEŽNOSTI

Član 11.

- (3) Prigovor nenadležnosti tuženi može da istakne u odgovoru na tužbu ili drugom podnesku pre rasprave, a na raspravi pre upuštanja u raspravljanje o predmetu spora, samo ako nije dostavio odgovor na tužbu ili drugi podnesak.
- (4) O prigovoru nenadležnosti raspravlja se u kontradiktornom postupku. Ako je prigovor nenadležnosti odbijen, arbitražno veće ili arbitar pojedinac donosi delimičnu odluku ili zaključak koji obrazlaže u konačnoj odluci o predmetu spora.
- (5) Kada je odbijen prigovor nenadležnosti, bez obzira da li je o ovom pitanju odlučeno zaključkom ili delimičnom odlukom, spor se nastavlja pred arbitrom pojedincem ili arbitražnim većem.
- (6) Kada usvoji prigovor nenadležnosti, Arbitražno veće ili arbitar pojedinac donosi odluku kojom se oglašava nenadležnim.

DOSTAVLJANJE

Član 12.

- (1) Dostavljanje poziva i drugih pismena strankama u toku postupka vrši se na poštansku adresu primaoca, putem pošte, preporučenim pismom uz povratnu potvrdu o prijemu ili na drugi način kojim se obezbeđuje pisani dokaz o tome da je pismeno upućeno.
- (2) Poštanska adresa je adresa na koju primalac redovno prima poštu. Ako primalac nije odredio drugu adresu ili ako drugo ne proizilazi iz okolnosti slučaja, poštanskom adresom se smatra adresa poslovnog sedišta pravnog lica ili njegovog ogranka, odnosno adresa redovnog boravišta fizičkog lica ili adresa navedena u sporazumu o arbitraži.
- (3) Ako se adresa iz stava 2. ovog člana ne može utvrditi, smatra se da je pismeno primljeno ako je upućeno na poslednju poznatu poštansku adresu koju je ta stranka ili druga stranka prijavila.
- (4) Smatra se da je dostavljanje punovažno izvršeno i onda kada stranka ili njen punomoćnik odbiju da prime poziv i druga pismena.
- (5) Ako su stranke odredile svoje punomoćnike, svi pozivi i pismena upućuju se na adresu punomoćnika.
- (6) Dostavljanje pismena vrši se direktno ili neposredno stranci, kada je za svog punomoćnika odredila lice koje je kod nje zaposleno.
- (7) Smatra se da je pismeno dostavljeno onog dana kada je primljeno, ili onog dana kada je dostavljanje pokušano prema stavu 3. i 4. ovog člana.
- (8) Ako uredno pozvani tuženi ne odgovori na tužbu ili poziv, ili odbije da uzme učešće u arbitražnom postupku, arbitražni postupak se nastavlja prema odredbama ovog Pravilnika.

ELEKTRONSKA KOMUNIKACIJA

Član 13.

Ako se stranke nisu drugačije sporazumele, pismena i komunikacije se u toku postupka mogu dostavljati, odnosno obavljati elektronskim putem.

ROKOVI

Član 14.

- (1) Rokovi određeni ovim Pravilnikom mogu se produžiti na zahtev stranaka u opravdanim slučajevima. Zahtev stranaka za produženje roka podnosi se u pisanoj formi, najkasnije poslednjeg dana prvobitnog roka. Zahtev mora biti obrazložen, uz podnošenje odgovarajućeg dokaza ako je to potrebno.
- (2) Arbitražno veće, odnosno arbitar pojedinac vodi računa da se ne odugovlači postupak.

JEZIK

Član 15.

- (1) Stranke mogu sporazumno odrediti jezik ili jezike koji će se koristiti u arbitražnom postupku. Ako se stranke nisu o tome sporazumele, jezik ili jezike arbitražnog postupka odrediće arbitar pojedinac ili arbitražno veće, uzimajući u obzir sve okolnosti spora, a naročito jezik arbitražnog sporazuma.
- (2) Jezik arbitražnog postupka važiće za sve pisane izjave stranaka, za usmenu raspravu, za odluke i zaključke, osim ako se stranke drugačije ne sporazumeju. Uz sve pisane dokaze, ukoliko su sačinjeni na nekom drugom jeziku, prilaže se i prevod na jezik postupka.
- (3) Prepiska Sekretarijata sa strankama ili arbitrima, vodi se na srpskom ili engleskom jeziku.

III SASTAV ARBITRAŽNOG SUDA

BROJ ARBITARA

Član 16.

- (1) Spor rešava arbitar pojedinac kada stranke tako predvide, ili kada se radi o sporu čija vrednost nije veća od 50.000 evra.
- (2) U ostalim slučajevima, spor rešava arbitražno veće, koje se sastoji od tri člana.

ARBITAR POJEDINAC

Član 17.

- (1) Stranke mogu sporazumno, u roku od 15 dana od protoka roka za odgovor na zahtev za arbitražu ili tužbu, da izaberu arbitra pojedinca i da o tome pismeno obaveste Arbitražu. Za arbitra pojedinca može da bude izabran i Predsednik ili Potpredsednik Arbitraže, ili član Predsedništva u širem sastavu.
- (2) Stranke mogu da sporazumno prepuste Predsedniku izbor i imenovanje arbitra pojedinca.
- (3) Ako stranke u navedenom roku ne izaberu sporazumno arbitra pojedinca, njegovo imenovanje vrši Predsednik u daljem roku od 15 dana, o čemu se obaveštava imenovani arbitar u roku od 3 dana od dana imenovanja. Predsednik ili Potpredsednik Arbitraže ne može biti biran na ovaj način.

KONSTITUISANJE ARBITRAŽNOG VEĆA

Član 18.

- (1) U sporovima koje rešava arbitražno veće, svaka stranka imenuje po jednog arbitra. Tužilac imenuje arbitra prilikom podnošenja tužbe, odnosno prilikom uplate arbitražnih troškova, a tuženi u odgovoru na zahtev za arbitražu ili tužbu.
- (2) Ako jedna ili obe stranke ne izaberu arbitre u rokovima iz stava 1. ovog člana ili u roku od 15 dana nakon što su od strane Arbitraže pozvani da to učine ne imenuju drugog arbitra ili ako stranka dva puta za arbitra imenuje lica koje ne prihvate svoje imenovanje, ili ako imenovanje prepuste Arbitraži, arbitre imenuje Predsednik u daljem roku od 15 dana, o čemu se obaveštavaju imenovani arbitri u roku od 3 dana od dana imenovanja.
- (3) U roku od 15 dana od dana prijema obaveštenja o imenovanju kasnije imenovanog arbitra, imenovani arbitri sporazumno biraju trećeg arbitra kao predsednika veća. Oni mogu da izaberu za predsednika veća Predsednika ili Potpredsednika Arbitraže, ili člana Predsedništva u širem sastavu.
- (4) Ako imenovani arbitri ne imenuju predsednika veća u roku iz stava 3. ovog člana, ili ako za predsednika veća dva puta imenuju lica koja ne prihvate svoje imenovanje, predsednika veća imenuje Predsednik Arbitraže u daljem roku od 15 dana. Predsednik ili Potpredsednik Arbitraže ne može biti imenovani na ovaj način.

ZAJEDNIČKI ARBITAR

Član 19.

Ako se u jednom sporu pojavljuju kao tužioci ili tuženi više lica, ta lica će se prethodno sporazumeti o izboru zajedničkog arbitra. Ako se ne sporazumeju na način i u rokovima predviđenim ovim Pravilnikom, arbitra imenuje Predsednik u daljem roku od 15 dana.

IZJAVA ARBITRA

Član 20.

- (1) Lice koje treba da bude arbitar pisanim putem izjavljuje da li se prihvata ove dužnosti i dužno je da saopšti bilo koju okolnost koja može da izazove sumnju u njegovu nepristrasnost ili nezavisnost.
- (2) Ova izjava se podnosi Sekretarijatu koji je dostavlja strankama.
- (3) Stranke mogu dostaviti primedbe na imenovanje arbitra u roku od 8 dana od dana prijema izjave.
- (4) Ako jedna ili obe stranke stave primedbe, o konačnom imenovanju arbitra odlučuje Predsedništvo u daljem roku od 15 dana.
- (5) Ovom odredbom ne dira se u odredbe o izuzeću arbitra.

POTVRDA IMENOVANJA ARBITARA

Član 21.

- (1) Imenovanje arbitra pojedinca ili članova arbitražnog veća koje su predložile stranke, proizvodi pravno dejstvo kada ga potvrdi Predsedništvo.
- (2) Predsedništvo nije dužno da obrazloži odluku kojom odbija da potvrdi imenovanje.
- (3) Ukoliko ne potvrdi imenovanje arbitra, Predsedništvo će zatražiti novi predlog za imenovanje drugog arbitra.

ZABRANE ZA ARBITRE

Član 22.

- (1) Arbitri ne mogu dati, pismeno ili usmeno, mišljenje ili savet, niti mogu biti zastupnici u sporu koji se vodi pred Arbitražom.
- (2) Zaposleni kod stranaka, članovi njihovih organa i stalni saradnici, ne mogu biti imenovani za arbitre u sporovima u kojima učestvuju te stranke.

IZUZEĆE ARBITARA

Član 23.

- (1) Izuzeće arbitra može se tražiti samo ako postoje okolnosti koje mogu izazvati opravdanu sumnju u njegovu nepristrasnost ili nezavisnost, ili ako arbitar nema kvalifikacije koje su stranke sporazumno predvidele. Stranka može zahtevati izuzeće arbitra čije je imenovanje predložila sama ili zajedno sa protivnom strankom samo iz razloga koji je nastao ili za koji je saznala posle izvršenog imenovanja.
- (2) Zahtev za izuzeće mora da se podnese u roku od 15 dana pošto je stranka saznala za razloge izuzeća ili od dana kada je primila obaveštenje o imenovanju arbitra, a najkasnije do donošenja odluke.

- (3) O zahtevu za izuzeće obaveštavaju se druga stranka, arbitar čije se izuzeće traži i drugi članovi arbitražnog veća. Odluku o izuzeću donosi Predsedništvo po pribavljenom izjašnjenju arbitra čije se izuzeće zahteva. Odluka Predsedništva ne mora biti obrazložena.

POVLAČENJE I OPOZIV ARBITARA

Član 24.

- (1) Arbitar može da se povuče sa dužnosti ako iz pravnih ili stvarnih razloga smatra da nije više u mogućnosti da obavlja svoje dužnosti, ili iz drugih opravdanih razloga ne izvršava svoje dužnosti u primerenom roku.
- (2) Stranke se mogu sporazumeti o opozivu arbitra ako on iz stvarnih ili pravnih razloga nije više u stanju da obavlja svoje dužnosti, ili ih ne obavlja u primerenom roku.
- (3) Svaka stranka može zatražiti da Predsedništvo odluči o opozivu arbitra iz razloga navedenih u stavu 2. ovog člana.
- (4) Činjenica da je na osnovu ovog člana ili člana 23. arbitru prestala dužnost ne znači da se time priznaje kao osnovan bilo koji od razloga pomenutih u ovom članu ili u članu 23. stav 1.

ZAMENA ARBITRA

Član 25.

- (1) Ako za vreme trajanja mandata arbitar bude sprečen u vršenju svojih dužnosti, stranka koja ga je izabrala, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema poziva Arbitraže, predlaže imenovanje drugog arbitra.
- (2) Ako je arbitra koji je sprečen da vrši svoje dužnosti, imenovao Predsednik, na njegovo mesto Predsednik imenuje drugog arbitra u roku od 15 dana od dana prijema obaveštenja Arbitraže za imenovanje drugog arbitra.
- (3) Ako su predsednika veća, koji je sprečen u obavljanju svoje dužnosti, izabrali arbitri stranaka, novog predsednika veća biraju arbitri stranaka u roku od 15 dana od dana prijema poziva Arbitraže za imenovanje drugog arbitra.
- (4) Ako je Predsednik imenovao predsednika veća koji je sprečen da obavlja svoju dužnost, novog predsednika veća imenuje Predsednik u roku od 15 dana od dana prijema obaveštenja Arbitraže o prestanku vršenja dužnosti arbitra.

IV ARBITRAŽNI POSTUPAK

PODNOŠENJE ZAHTEVA ZA ARBITRAŽU ILI TUŽBE

Član 26.

- (1) Spor počinje podnošenjem zahteva za arbitražu ili tužbe Sekretarijatu Arbitraže.
- (2) Zahtev za arbitražu ili tužba se podnosi Sekretarijatu Arbitraže u pet primeraka.
- (3) Zahtev za arbitražu sadrži:
 - a) ime (poslovno ime) tužioca i tuženog, njihova prebivališta, odnosno sedišta;
 - b) dokaz o postojanju sporazuma o Arbitraži;
 - c) imenovanje arbitra;
- (4) Tužba sadrži pored elemenata navedenih u stavu 3. ovog člana, opis i vrednost predmeta spora, predloge dokaza i jedan ili više tužbenih zahteva.

- (5) Zahtev za arbitražu ili tužba i dokazi podnose se na jeziku o kome su se stranke sporazumele, a ako takvog sporazuma nema, na srpskom ili engleskom jeziku.
- (6) Ako u sporu ima više lica na strani tuženog, potrebno je za svako od tih lica Sekretarijatu Arbitraže dostaviti odgovarajući broj primeraka zahteva za arbitražu ili tužbe sa priložima.
- (7) Sekretarijat Arbitraže dostavlja zahtev za arbitražu ili tužbu sa priložima tuženoj strani na odgovor, uz naznačenje u kom broju primeraka odgovor sa priložima treba da bude podnet.

ODGOVOR NA ZAHTEV ZA ARBITRAŽU ILI TUŽBU

Član 27.

- (1) Rok za dostavljanje odgovora na zahtev za arbitražu ili tužbu je 30 dana od dana prijema zahteva za arbitražu ili tužbe.
- (2) U odgovoru, tuženi se izjašnjava o zahtevima tužioca i iznosi svoja sredstva odbrane zajedno sa odgovarajućim dokumentima.
- (3) Jedan primerak odgovora na tužbu Sekretarijat Arbitraže bez odlaganja dostavlja tužiocu.
- (4) Odredbe iz člana 12. Pravilnika se na odgovarajući način primenjuju na odgovor na tužbu.

PROTIVTUŽBA

Član 28.

- (1) Tuženi može u odgovoru na tužbu podneti protivtužbu, ako zahtev protivtužbe proističe iz istog pravnog odnosa. Izuzetno, protivtužba se može podneti i nakon odgovora na tužbu, o čemu odlučuje arbitražno veće ili arbitar pojedinac, ceneći sve okolnosti slučaja, a posebno uzimajući u obzir stadijum u kom se postupak nalazi i stav tužioca.
- (2) Protivtužba se bez odlaganja dostavlja tužiocu, koji može u roku od 30 dana od dana prijema protivtužbe dostaviti svoj odgovor.
- (3) Odredbe iz člana 12. Pravilnika se na odgovarajući način primenjuju na protivtužbu.

SPAJANJE TUŽBI I POSTUPAKA

Član 29.

Ako su pred Arbitražom stranke jedna protiv druge podnele više tužbi, koje potiču iz istih ili različitih pravnih odnosa, Sekretarijat Arbitraže će iz razloga ekonomičnosti ili svrsihodnosti nastojati da se postupci po ovim tužbama spoje i da o njima odluči isto arbitražno veće.

VREMENSKI PLAN

Član 30.

- (1) Nakon što arbitražno veće ili arbitar pojedinac preuzme od Sekretarijata Arbitraže predmet u rad, može iz razloga efikasnosti obaviti konsultacije sa strankama i utvrditi vremenski plan arbitražnog postupka.
- (2) Vremenski plan sadrži rokove za eventualne nove podneske stranaka, datum održavanja usmene rasprave, plan izvođenja pojedinih dokaza, kao i vreme, odnosno datum do kada arbitar pojedinac, odnosno arbitražno veće, planira donošenje konačne arbitražne odluke. Vremenski plan, osim pomenutih, može sadržati i druge potrebne elemente.
- (3) Sačinjen vremenski plan toka postupka, kao i njegove eventualne izmene, arbitražno veće odnosno arbitar pojedinac dostavljaju strankama i Sekretarijatu.

USMENA RASPRAVA

Član 31.

- (1) Usmena rasprava se održava kada arbitražno veće ili arbitar pojedinac smatra da su se za to ispunili uslovi.
- (2) Ako arbitri utvrde da su pisani podnesci i dokazi dovoljni za donošenje odluke i bez usmene rasprave i ako nijedna od stranaka ne zahteva održavanje usmene rasprave, usmena rasprava se neće zakazivati, već će se stranke obavestiti da će odluka biti doneta na osnovu podnetih pisanih dokaza.
- (3) Ako nijedna od stranaka u roku od 15 dana od dana prijema ovog obaveštenja ne zahteva usmenu raspravu, arbitri donose odluku bez rasprave, na osnovu podnetih dokaza.
- (4) Predlog da se odluka donese bez održavanja usmene rasprave mogu podneti i stranke sporazumno.
- (5) Usmena rasprava će se održati uvek kada jedna stranka to zahteva.
- (6) Usmenu raspravu pisanim putem zakazuje predsednik arbitražnog veća, u ime i u dogovoru sa ostalim arbitrima, odnosno arbitar pojedinac.

MESTO ODRŽAVANJA USMENE RASPRAVE

Član 32.

- (1) Usmene rasprave se, po pravilu, održavaju u sedištu Arbitraže.
- (2) Na predlog stranaka, arbitražno veće ili arbitar pojedinac može odlučiti da se rasprava održi i u nekom drugom mestu.
- (3) Rasprave su nejavne, ako se stranke nisu drugačije sporazumele.
- (4) Stranke prisustvuju raspravi lično ili preko ovlašćenog punomoćnika, koji može biti domaći ili strani državljanin.
- (5) Strankama mogu na raspravi pomagati njihovi savetnici.
- (6) Ako jedna ili obe stranke, iako uredno pozvane, ne dođu na usmenu raspravu, arbitri, pošto utvrde da su stranke uredno pozvane na usmenu raspravu i da ne postoje opravdani razlozi za njihovo odsustvo, mogu pristupiti raspravljanju spora kao da su stranke prisutne.
- (7) Arbitar pojedinac ili arbitražno veće će, uz prethodnu konsultaciju sa strankama, odlučiti o načinu vođenja zapisnika i beleženja usmene rasprave, ako je njeno održavanje predviđeno.

IZVOĐENJE DOKAZA

Član 33.

- (1) Arbitri odlučuju o izvođenju dokaza po predlozima stranaka ili po svojoj inicijativi. Oni mogu narediti izvođenje dokaza u toku celog postupka.
- (2) Arbitri cene dokaznu snagu izvedenih dokaza po slobodnom uverenju.
- (3) Stranke su dužne sarađivati u izvođenju dokaza i izvršavati sve mere koje se od njih u tom cilju zahtevaju.
- (4) Ako stranka koja je predložila dokaze ne položi predujam za troškove njihovog izvođenja, neće se pristupiti izvođenju dokaza.

SVEDOCI I VEŠTACI

Član 34.

- (1) U dokaznom postupku dokazivanje se može izvesti saslušanjem svedoka, stranaka i veštačenjem. O potrebi saslušanja pojedinih svedoka, stranaka i veštaka odlučuje arbitražno veće ili arbitar pojedinac.
- (2) Arbitri mogu naložiti strankama da obezbede prisustvo svedoka, a mogu svedocima i neposredno uputiti poziv.
- (3) Ako arbitražno veće ne odluči drugačije, stranke mogu da dostave pismene izjave svedoka.
- (4) Saslušanje svedoka i veštaka vrši se, po pravilu, pred arbitražnim većem odnosno arbitrom pojedinacem.
- (5) Stranke mogu u postupku da dostave nalaz i mišljenje veštaka koje su same angažovale. Arbitražno veće može naložiti veštacima koje su angažovale stranke da podnesu zajednički nalaz i mišljenje u kome će izdvojiti pitanja oko kojih se ne slažu i može odrediti zajedničko saslušavanje takvih veštaka
- (6) Po predlogu stranaka ili ako to nađe za shodno, veštaka može odrediti i arbitražno veće, odnosno arbitar pojedinac, koji u tom slučaju određuju predmet veštačenja.
- (7) Na izuzeće veštaka primenjuju se odredbe ovog Pravilnika o izuzeću arbitara.
- (8) Arbitražno veće ili arbitar pojedinac mogu zamolnim putem zatražiti od redovnih sudova da izvedu pojedine dokaze koje sami nisu u mogućnosti da izvedu.

ZAKLJUČCI O UPRAVLJANJU POSTUPKOM**Član 35.**

- (1) U toku postupka arbitražno veće ili arbitar pojedinac može da donosi zaključke o upravljanju arbitražnim postupkom koje smatra potrebnim, kao što su: polaganje predujma na ime troškova za veštake i svedoke, obezbeđenje dokaza, rokovi, spajanje ili razdvajanje predmeta i ostale potrebne zaključke.
- (2) Arbitražno veće može ovlastiti predsednika veća da sam donosi zaključke.

UMEŠAČ**Član 36.**

Lice koje ima pravni interes da učestvuje u arbitražnom sporu može se pridružiti jednoj od stranaka samo uz saglasnost obe stranke, pod uslovima i na način koje odredi arbitražno veće ili arbitar pojedinac.

PRIVREMENE MERE I MERE OBEZBEĐENJA**Član 37.**

- (1) Ako se stranke nisu drugačije sporazumele, arbitražno veće ili arbitar pojedinac može, na predlog jedne stranke, odrediti privremenu meru koju smatra potrebnom s obzirom na predmet spora, a može istovremeno da odredi da ta stranka položi odgovarajuće obezbeđenje.
- (2) Arbitražno veće ili arbitar pojedinac može odrediti privremenu meru po pravilu tek pošto protivnoj stranci omogući da se izjasni o predlogu za njeno određivanje.
- (3) Arbitražno veće ili arbitar pojedinac može odrediti privremenu meru i pre nego što je protivnoj stranci bilo omogućeno da se izjasni o predlogu pod uslovom da stranka koja traži njeno određivanje učini verovatnim da je to nužno radi dejstva privremene mere. Čim to po

prirodi stvari bude moguće, arbitražno veće ili arbitar pojedinac su dužni da omoguće protivnoj stranci da se izjasni o privremenoj meri, nakon čega odluku o privremenoj meri mogu ukinuti, izmeniti ili privremeno staviti van snage.

- (4) Arbitražno veće ili arbitar pojedinac može tokom postupka ukinuti, izmeniti ili privremeno staviti van snage privremenu meru ukoliko zaključi da okolnosti slučaja više ne opravdavaju njeno postojanje.

TRAJANJE POSTUPKA

Član 38.

- (1) Arbitražni postupak će se, po pravilu okončati u roku od šest meseci od dana konstituisanja arbitražnog veća ili imenovanja arbitra pojedinca.
- (2) Izuzetno od odredbe iz stava 1. ovog člana arbitražno veće ili arbitar pojedinac može da odluči, uz prethodnu saglasnost Predsednika, da se arbitražni postupak produži i nakon isteka ovog roka ako potrebe pribavljanja dokaza to nalažu, ako stranke to predlože ili iz drugih opravdanih razloga.

ODREĐIVANJE PRAVILA POSTUPKA

Član 39.

- (1) Na postupak pred Arbitražom primenjuju se odredbe ovog Pravilnika i odredbe sporazuma o arbitraži.
- (2) Ako Pravilnik ne sadrži odredbu koja se odnosi na pitanje koje se postavlja, stranke, a ukoliko one to ne učine, arbitražno veće odnosno arbitar pojedinac mogu da odrede pravila koja smatraju celishodnim u skladu sa zakonom koji uređuje arbitražu.

PRIMENA DRUGIH PRAVILA

Član 40.

- (1) Stranke mogu ugovoriti da se na vođenje spora pred Arbitražom primenjuju "Arbitražna pravila Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL) pred Stalnom arbitražom pri Privrednoj komori Srbije" ako se radi o arbitraži iz međunarodnog privrednog spora.
- (2) Ako u "Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL) pred Stalnom arbitražom pri Privrednoj komori Srbije" ne postoje odgovarajuće odredbe, primenjuju se odredbe ovog Pravilnika.

OKONČANJE ARBITRAŽNOG POSTUPKA

Član 41.

- (1) Arbitražni postupak okončava se donošenjem konačne arbitražne odluke ili zaključkom arbitražnog veća, odnosno arbitra pojedinca o obustavljanju postupka koji se donosi u skladu sa odredbama iz stava 2. ovog člana.
- (2) Arbitražno veće ili arbitar pojedinac donosi zaključak o obustavljanju arbitražnog postupka:
- a) kada tužilac ne podnese tužbu u skladu sa ovim Pravilnikom;

- b) kada tužilac povuče tužbu, osim ako se tuženi tome ne usprotivi, a arbitražno veće odnosno arbitar pojedinac oceni da tuženi ima opravdan interes da se donese konačna arbitražna odluka u sporu;
- c) kada se stranke sporazumeju o obustavi postupka;
- d) kada arbitražno veće odnosno arbitar pojedinac utvrdi da je nastavak arbitražnog postupka iz bilo kog drugog razloga postao nepotreban ili nemoguć.

V ARBITRAŽNA ODLUKA

PRIMENA PRAVA

Član 42.

- (1) Arbitražno veće i arbitar pojedinac, u slučaju međunarodnog privrednog spora, donose odluku primenom prava ili pravnih pravila koje su stranke odredile kao materijalno pravo merodavno za njihov ugovorni odnos.
- (2) Ako stranke to pravo nisu odredile, arbitražno veće ili arbitar pojedinac odrediće pravo ili pravna pravila na koje upućuju kolizione norme čiju primenu arbitražno veće, ili arbitar pojedinac smatra najprikladnijim u tom slučaju.
- (3) U svim slučajevima arbitražno veće ili arbitar pojedinac donosi odluku u skladu sa odredbama ugovora i uzima u obzir trgovinske običaje koji se mogu primeniti na taj posao.
- (4) Odluka se može doneti isključivo po načelu pravičnosti samo ako su stranke izričito dale takvo ovlašćenje arbitražnom veću ili arbitru pojedincu.

DONOŠENJE ODLUKE

Član 43.

- (1) Arbitražno veće ili arbitar pojedinac može u toku arbitražnog postupka da donese međuodluku i delimičnu odluku. Konačna odluka donosi se kada je arbitražni postupak završen.
- (2) Odluka treba da bude činjenično i pravno obrazložena i formulisana, tako da može da bude izvršena u zemljama u kojima se očekuje da će biti traženo njeno izvršenje.
- (3) Kada odluku donosi arbitražno veće, odluka se donosi jednoglasno ili većinom glasova posle većanja u kome moraju da učestvuju svi arbitri, osim ako se stranke nisu drugačije sporazumele. Odluka se donosi na nejavnoj sednici, kojoj prisustvuju samo arbitri. Prilikom glasanja o odluci, predsednik veća to čini poslednji. O većanju i glasanju se sačinjava zapisnik, koji potpisuju svi arbitri.
- (4) Konačna odluka donosi se u roku od 30 dana od dana poslednje održane nejavne sednice arbitražnog veća.

PORAVNANJE

Član 44.

- (1) Ako se stranke poravnaju pred arbitražnim većem odnosno pred arbitrom pojedincem, poravnanje se unosi u zapisnik koji potpisuju pored arbitara i stranke, i konstatuje se u vidu odluke, bez posebnog obrazloženja.

- (2) Poravnanje je zaključeno kad stranke posle pročitano g zapisnika o poravnanju potpišu zapisnik.
- (3) Zaključeno poravnanje ima snagu arbitražne odluke.

SADRŽINA ODLUKE

Član 45.

- (1) Odluka sadrži uvod, izreku i obrazloženje:
 - a) uvod sadrži naziv Arbitraže, ime i prezime predsednika i članova veća, odnosno arbitra pojedinca, poslovno ime ili ime i prezime, zanimanje i sedište odnosno prebivalište stranaka, njihovih zastupnika ili punomoćnika, kratko označenje predmeta spora i datum i mesto donošenja odluke;
 - b) izreka sadrži odluku o usvajanju ili odbijanju pojedinih zahteva koji se tiču predmeta spora kao i odluku o troškovima;
 - c) obrazloženje sadrži zahteve stranaka, hronologiju spora, stavove i relevantne navode stranaka o razmatranim činjeničnim i pravnim pitanjima, dokaze koji su podneti i izvedeni, pravo i pravila koji su primenjeni i razloge zbog kojih je odlučeno u izreci.
- (2) Odluka ne mora biti činjenično i pravno obrazložena ako su stranke izjavile da to ne traže.
- (3) Odluka se može objaviti u celosti samo uz pristanak stranaka. Po ovlašćenju Predsednika, odluka se može objaviti u stručnim i naučnim glasilima, bez navođenja imena stranaka i podataka koji mogu biti štetni po interese stranaka.

RAZMATRANJE ODLUKE

Član 46.

- (1) Predsedništvo Arbitraže razmatra odluku pre njenog potpisivanja. Ono može ukazati arbitražnom veću, odnosno arbitru pojedincu na formalne nedostatke arbitražne odluke i na arbitražnu praksu po pojedinim pravnim pitanjima.
- (2) Predsedništvo Arbitraže može skrenuti pažnju arbitražnom veću, odnosno arbitru pojedincu ako smatra da postoje određeni razlozi zbog kojih bi arbitražna odluka mogla biti poništena, odnosno ne bi mogla biti izvršena.
- (3) Pisani izveštaj o donetoj odluci sačinice, ako je to potrebno, Predsednik arbitraže ili član Predsedništva koga odredi Predsednik.

POTPISIVANJE ODLUKE

Član 47.

- (1) Izvornik odluke i sve prepise potpisuju svi članovi arbitražnog veća, odnosno arbitar pojedinac.
- (2) Odluku o usvajanju prigovora nenadležnosti potpisuju svi članovi arbitražnog veća.
- (3) Odluka je punovažna i kada jedan arbitar uskrati da potpiše dostavljenu mu odluku, ako je odluku potpisala većina članova arbitražnog veća i na odluci utvrdila uskraćivanje potpisa, sa svojim potpisima.
- (4) Arbitar koji je uskratio potpis može u razumnom roku, a naročito pre razmatranja odluke od strane Predsedništva, da dostavi svoje pisano izdvojeno mišljenje, koje se priključuje spisima i stavlja na uvid strankama.
- (5) Sekretarijat Arbitraže dostavlja strankama potpisane prepise odluke.

- (6) Stranke mogu dobiti naknadne prepise odluke, overene od sekretara Arbitraže, ali se takvi prepisi ne mogu izdavati trećim licima.

ISPRAVKE, TUMAČENJA I DOPUNE ODLUKE

Član 48.

- (1) Stranke mogu da traže da arbitražno veće ili arbitar pojedinac ispravi u odluci računске, tipografske i druge greške u pisanju ili bilo koje slične greške ili da izvrši tumačenje te odluke. Arbitražno veće ili arbitar pojedinac može po svojoj inicijativi vršiti takve ispravke.
- (2) Svaka stranka može da traži da arbitražno veće ili arbitar pojedinac donese dopunsku odluku o zahtevima iznetim u arbitražnom postupku o kojima nije odlučeno u arbitražnoj odluci.
- (3) Zahteve iz stava 1. i 2. ovog člana stranka mora da podnese najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema odluke.
- (4) Ispravke, tumačenja i dopune odluke se vrše u pisanom obliku shodno odredbama člana 45. ovog Pravilnika.
- (5) Odluka o ispravkama, tumačenjima i dopunama je sastavni deo odluke na koju se odnosi.

KLAUZULA IZVRŠNOSTI

Član 49.

- (1) Klauzulu izvršnosti odluke stavlja Sekretarijat Arbitraže, na osnovu zahteva stranke.
- (2) Klauzula izvršnosti daje se najranije po proteku roka od osam dana od isteka roka za zahtevanje ispravke odluke u slučaju odsustva takvog zahteva, a u drugim slučajevima najranije po proteku roka od osam dana od dana prijema ispravke odluke.

DEJSTVO I IZVRŠENJE ODLUKE

Član 50.

- (1) Arbitražna odluka je konačna i protiv nje nema mesta žalbi. Ona ima snagu pravosnažne presude redovnog suda.
- (2) Prihvatanjem nadležnosti Arbitraže, stranke se obavezuju da će njenu odluku izvršiti.

VI TROŠKOVI ARBITRAŽE

TARIFA

Član 51.

- (1) Tužilac je dužan da u celosti uplati iznos arbitražnih troškova koje, u skladu sa visinom tužbenog zahteva, određuje Predsednik Arbitraže, u granicama utvrđenim tarifama arbitražnih troškova koje utvrđuje nadležni organ Privredne komore Srbije. Tuženi je dužan da na isti način postupi u pogledu protivtužbe ili prigovora kompenzacije.
- (2) Ako u arbitraži učestvuje više lica na jednoj strani, za svako dodatno lice obračunava se uvećanje arbitražnih troškova za 10%.
- (3) Prilikom podnošenja zahteva za arbitražu ili tužbe, protivtužbe ili prigovora kompenzacije stranka podnosilac dužna je da Sekretarijatu Arbitraže uplati registracione troškove.

- (4) Ako se u toku daljeg postupka pokaže da je prvobitno određen iznos nedovoljan da pokrije troškove arbitraže, Predsednik Arbitraže će odlučiti o naknadnim iznosima, u skladu sa tarifama arbitražnih troškova.
- (5) Ako stranka u roku od dva meseca od dana poziva ne uplati troškove, smatraće se da je njen zahtev povučen.

TROŠKOVI ARBITARA

Član 52.

- (1) Za troškove puta i boravka, arbitru sa prebivalištem van mesta arbitraže, pripada naknada, koja pada na teret stranaka.
- (2) Domaćem arbitru ova naknada se određuje u skladu sa odgovarajućom odlukom nadležnog organa Privredne komore Srbije.
- (3) Za putne i ostale troškove arbitra čije je prebivalište van zemlje mesta arbitraže, stranka koja ga je imenovala ili za koju je tog arbitra imenovao Predsednik, uplaćuje paušalni iznos i snosi ih u celini, prema konačnom obračunu koji vrši Sekretarijat Arbitraže.
- (4) Ako je za arbitra pojedinca ili predsednika arbitražnog veća imenovano lice sa prebivalištem van zemlje mesta arbitraže, svaka stranka uplaćuje po polovinu određenog paušalnog iznosa na ime putnih i ostalih troškova tog arbitra, i snosi ih u istom odnosu prema konačnom obračunu koji vrši Sekretarijat Arbitraže.
- (5) Troškove prevođenja isprava i dokaza, usmenih rasprava i nejavnih sednica arbitru koji ne vlada jezikom postupka snosi stranka koja ga je imenovala.

TROŠKOVI ZA PROCESNE RADNJE

Član 53.

- (1) Za troškove procesnih radnji (troškovi svedoka, veštačenje, stenografske beleške, rasprave van sedišta Arbitraže i sl.) odgovarajući iznos polaže unapred stranka koja podnosi predlog.
- (2) Stranke su dužne da snose sve dodatne troškove vezane za prevođenje isprava, dokaza i usmenih rasprava i nejavnih sednica na jezik postupka.
- (3) Iznos koji treba položiti određuje zaključkom arbitražno veće, odnosno arbitar pojedinac.
- (4) Za troškove prouzrokovane procesnim radnjama koje je naredilo arbitražno veće, odnosno arbitar pojedinac po svojoj inicijativi, zaključkom veća odnosno arbitra pojedinca određuje se koja će stranka položiti potreban iznos.

RASPRAVA VAN SEDIŠTA

Član 54.

- (1) Ako arbitražno veće, odnosno arbitar pojedinac održi raspravu van sedišta Arbitraže, Predsednik određuje naknadni iznos iz koga će se pokriti troškovi održavanja te rasprave.
- (2) Ako se rasprava van sedišta Arbitraže održi po predlogu jedne stranke, naknadni iznos polaže stranka koja je podnela predlog. Ako se rasprava održi po zajedničkom sporazumu stranaka, svaka stranka polaže polovinu naknadnog iznosa.

POVLAČENJE TUŽBE

Član 55.

- (1) Ako tužilac povuče tužbu, deo uplaćenih sredstava iz člana 51. vratiće mu se:
 - a) pre obrazovanja arbitražnog veća, odnosno imenovanja arbitra pojedinca - 50%;
 - b) pre zakazane usmene rasprave - 40%;
 - c) po zakazanoj, a pre održane usmene rasprave - 15%.
- (2) Po održanoj usmenoj raspravi ili po donetoj odluci arbitražnog veća ili arbitra pojedinca da se rasprava ne održi, navedena sredstva se ne vraćaju.
- (3) Sredstva uplaćena na ime registracionih troškova Arbitraže, ne vraćaju se.

NAKNADE

Član 56.

- (1) Tarife arbitražnih troškova (uključujući administrativne troškove i naknade za rad arbitara), i naknade Predsedniku, Potpredsednicima i članovima Predsedništva Arbitraže u širem sastavu, određuju se odlukama koje donosi nadležni organ Privredne komore Srbije.
- (2) Posle donete odluke, zaključenog poravnanja ili obustavljanja postupka, Predsednik Arbitraže utvrđuje iznos naknade arbitrima, u skladu sa odlukama navedenim u stavu 1. ovog člana.
- (3) Arbitru sa prebivalištem van zemlje mesta arbitraže pripada naknada u stranoj valuti.
- (4) Predsednik Arbitraže u skladu sa odlukom iz stava 1. ovog člana određuje naknade učesnicima sednica Predsedništava u širem i užem sastavu.

VII POSEBNA PRAVILA O UBRZANOM ARBITRAŽNOM POSTUPKU

PODRUČJE PRIMENE

Član 57.

Posebna pravila o ubrzanom arbitražnom postupku primenjuju se:

- a) u sporovima čija vrednost predmeta spora ne prelazi 50.000 evra ili dinarsku protivvrednost od 50.000 evra, ako se stranke nisu drukčije sporazumele;
- b) u sporovima čija vrednost predmeta spora prelazi 50.000 evra ili dinarsku protivvrednost od 50.000 evra ako su se stranke sporazumele da će se postupak sprovesti prema posebnim pravilim o ubrzanom arbitražnom postupku;
- c) na pitanja koja nisu posebno uređena odredbama o ubrzanom arbitražnom postupku, primenjuju se ostale odredbe ovog Pravilnika.

ARBITAR POJEDINAC

Član 58.

- (1) Ubrzani arbitražni postupak sprovodi arbitar pojedinac.
- (2) Stranke imenuju arbitra pojedinca u roku od 15 dana od poziva Sekretarijata. Ako arbitar pojedinac nije imenovan u tom roku, imenuje ga Predsednik u roku od narednih 8 dana.

TUŽBA, ODGOVOR NA TUŽBU I OSTALI PODNESCI

Član 59.

- (1) Tuženi može odgovoriti na tužbu u roku od 15 dana. Protivtužba i prigovor prebijanja mogu se podneti samo uz odgovor na tužbu a izuzetno i kasnije ako se o tome saglase protivna stranka i arbitar pojedinac.
- (2) Odgovor na tužbu sa priložima dostavlja se tužiocu koji se o njemu može izjasniti podneskom sa priložima u daljem roku od 15 dana od dostavljanja. Tuženi se može izjasniti na ovaj podnesak tužioca u roku od 15 dana uz podnošenje svih dokaza za koje smatra da su važni za rešavanje ovog spora. Posle isteka ovih rokova stranke ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze osim ako se sa tim ne složi protivna stranka i arbitar pojedinac.
- (3) Izuzetno, ako oceni da je to potrebno radi donošenja zakonite odluke, arbitar pojedinac može dopustiti iznošenje novih činjenica i predlaganje novih dokaza i kada se protivna stranka tome protivi.

USMENA RASPRAVA

Član 60.

- (1) Po pravilu održava se samo jedna usmena rasprava.
- (2) Ako arbitar pojedinac utvrdi da su pisani podnesci i dokazi dovoljni za donošenje odluke i bez usmene rasprave, o tome obaveštava stranke, koje su dužne da se u roku od 8 dana od prijema ovog obaveštenja izjasne da li zahtevaju održavanje usmene rasprave. Ako nijedna stranka u ovom roku ne zahteva održavanje usmene rasprave arbitar pojedinac donosi odluku bez rasprave, na osnovu podnetih dokaza.
- (3) Po završenoj usmenoj raspravi stranke više ne mogu podnositi pisane dokaze.

DONOŠENJE ODLUKE

Član 61.

- (1) Arbitar pojedinac donosi arbitražnu odluku u roku od 15 dana od održane usmene rasprave ili u roku od 15 dana od kada su ispunjeni uslovi za njeno donošenje, kada se usmena rasprava ne održava.
- (2) Arbitar pojedinac navodi rezime razloga na kojima se zasniva arbitražna odluka, osim ako su se stranke sporazumele da razloge ne treba navoditi.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

MANDAT PREDSEDNIKA, POTPREDSEDNIKA I ČLANOVA PREDSEDNIŠTVA U ŠIREM SASTAVU SPOLJNOTRGOVINSKE ARBITRAŽE

Član 62.

Odluka Skupštine Privredne komore Srbije o izboru Predsednika, potpredsednika i članova Predsedništva u širem sastavu Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Srbije od 30. decembra 2013. godine, ostaje na snazi do donošenja odluke u skladu sa ovim Pravilnikom.

POSTUPCI NA KOJE SE PRIMENJUJE PRAVILNIK

Član 63.

- (1) Ovaj Pravilnik se primenjuje na sve postupke pokrenute posle njegovog stupanja na snagu.

- (2) Smatra se da su stranke koje su ugovorile nadležnost Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Srbije ili nadležnost Stalnog izbranog suda pri Privrednoj komori Srbije ugovorile nadležnost ove Arbitraže.
- (3) Obe stranke saglasno imaju pravo da zahtevaju da se u sporu primeni Pravilnik koji je bio na snazi na dan zaključenja ugovora o arbitraži.

POSTUPCI ZAPOČETI PRE STUPANJA NA SNAGU OVOG PRAVILNIKA

Član 64.

Postupci koji su danom stupanja na snagu ovog Pravilnika započeti pred Spoljnotrgovinskom arbitražom pri Privrednoj komori Srbije i Stalnim izbranim sudom pri Privrednoj komori Srbije, kao i pred ovom Arbitražom, nastavljaju se pred ovom Arbitražom prema pravilima koja su važila na dan pokretanja spora.

PRESTANAK VAŽNOSTI

Član 65.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o Stalnoj arbitraži pri Privrednoj komori Srbije („Službeni glasnik Republike Srbije“ 58/2016).

STUPANJE NA SNAGU

Član 66.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

ANEKS I**PRAVILNIK O MEĐUNARODNOM POSREDOVANJU PRED ARBITRAŽOM****POSREDOVANJE ARBITRAŽE****Član 1.**

- (1) Kada je u pitanju međunarodno posredovanje a u slučajevima u kojima Arbitraža može biti nadležna za rešavanje sporova, svaka stranka, bez obzira da li je ugovorena nadležnost Arbitraže, može se obratiti Arbitraži za posredovanje prema odredbama ovog Pravilnika.
- (2) Međunarodno posredovanje je posredovanje u spornim odnosima sa stranim elementom:
 - a. ako stranke u vreme postizanja saglasnosti o posredovanju imaju prebivalište ili poslovno sedište u različitim državama
 - b. ako država u kojoj stranke imaju prebivalište ili poslovno sedište nije država u kojoj treba da se izvrši bitan deo obaveza iz poslovnog odnosa, odnosno država sa kojom je predmet spora najuže povezan.
- (2) Postupak posredovanja nezavisan je od arbitražnog postupka, a ako postupak posredovanja ne uspe, ništa što je u toku postupka učinjeno ili izjavljeno usmeno ili pismeno, ne obavezuje stranke.
- (3) Pristanak na postupak posredovanja ne znači pristanak na nadležnost Arbitraže u slučaju neuspeha posredovanja.

PREDLOG ZA POKRETANJE POSTUPKA**Član 2.**

- (1) Pisani predlog za pokretanje postupka posredovanja podnosi se Sekretarijatu Arbitraže.
- (2) Predlog mogu podneti stranke samostalno ili zajedno. U predlogu će se naznačiti predmet spora, odnos iz koga je spor proistekao i relevantne činjenice.
- (3) Prilikom podnošenja predloga za pokretanje postupka posredovanja stranka koji podnosi predlog dužna je da Sekretarijatu Arbitraže uplati registracione troškove. Ako predlog podnose stranke zajedno, svaka od njih je dužna da uplati polovinu registracionih troškova.
- (4) Zajedničkim podnošenjem predloga ili podnošenjem predloga od jedne stranke i njegovim prihvatanjem od druge stranke smatra se da su stranke prihvatile odredbe Pravilnika u pogledu postupka posredovanja.
- (5) Svaka stranka može u svako doba odustati od postupka posredovanja i u tom slučaju snosi sve dotadašnje troškove postupka.
- (6) U postupku posredovanja stranke mogu učestvovati lično ili preko uredno ovlašćenog punomoćnika.

ULOGA SEKRETARIJATA**Član 3.**

- (1) Ako je predlog za pokretanje postupka posredovanja podnela jedna stranka, Sekretarijat Arbitraže obaveštava o tome drugu stranku i poziva je da se u određenom roku izjasni da li prihvata taj predlog i ako ga prihvata, da u istom roku pismeno izloži činjenično stanje, podnese sve potrebne dokumente i izloži svoje gledište.

- (2) Ako druga stranka u ostavljenom roku ne odgovori ili ne prihvati predlog, Sekretarijat Arbitraže obaveštava predlagača da se postupak posredovanja ne može sprovesti.

POSREDNIK (KOMISIJA ZA POSREDOVANJE)

Član 4.

- (1) Posredovanje vrši posrednik koga zajednički biraju stranke.
- (2) Stranke se mogu dogovoriti da posredovanje vrši komisija za posredovanje, koju čine po jedan predstavnik koga imenuje svaka stranka i predsednik komisije koga zajednički imenuju stranke.
- (3) Pre početka postupka pred posrednikom, sekretar Arbitraže određuje predujam za troškove postupka posredovanja, koji odgovara umanjenom iznosu iz tarife arbitražnih troškova, utvrđene u odnosu na visinu tužbenog zahteva. Iznos predujma u jednakim delovima polažu obe stranke. Ako stranke ne polože predujam za postupak posredovanja do početka postupka, sekretar Arbitraže poziva ih da to učine u naknadno određenom roku. Ako u naknadno određenom roku stranke ne polože predujam za postupak posredovanja, smatra se da posredovanje nije uspeo. Sredstva uplaćena na ime registracionih troškova ne vraćaju se.
- (4) Ako stranke ne izaberu posrednika, predsednika komisije za posredovanje odnosno svoje predstavnike u komisiji za posredovanje, Sekretarijat Arbitraže poziva ih da to naknadno učine. Ako to ne učine u naknadno ostavljenom roku, posrednike imenuje Predsednik.
- (5) Stranka može za svog predstavnika izabrati i stranog državljanina. Putne i ostale troškove posrednika sa prebivalištem van zemlje dužna je da snosi stranka koja ga je izabrala.
- (6) Stranke se mogu saglasiti da postupak posredovanja izvrši Predsednik ili Potpredsednik ili članovi Predsedništva u širem sastavu, ili posrednik koga imenuje Predsednik.

POSTUPAK POSREDOVANJA

Član 5.

- (1) Posrednik sprovodi postupak posredovanja na način koji u dogovoru sa strankama smatra celishodnim, pružajući strankama pomoć u cilju iznalaženja obostrano prihvatljivih rešenja. Ukoliko su stranke saglasne posrednik može strankama da predloži rešenje spora. U svakom slučaju on može organizovati zajedničke sastanke sa strankama ili sastanke sa svakom strankom posebno.
- (2) Rezultati postupka posredovanja konstatuju se u zapisniku, koji potpisuje posrednik i stranke. Iznos troškova postupka posredovanja utvrđuje sekretar Arbitraže prema vrednosti spora, na osnovu umanjenog iznosa iz tarife arbitražnih troškova. Raspodelu troškova postupka posredovanja vrši posrednik ako se stranke nisu sporazumele o svom učestvovanju u troškovima, što se konstatuje u zapisniku.
- (3) Poravnanje je zaključeno kada stranke posle pročitanoog zapisnika u kome je konstatovano da su se poravnale, taj zapisnik potpišu. Ovako postignuto poravnanje ima snagu poravnanja postignutog van arbitraže.
- (4) Posrednik, odnosno članovi komisije za posredovanje, ne mogu biti imenovani za arbitra niti učestvovati u raspravi u kojoj se spor po kome nije postignuto poravnanje rešava pred Arbitražom.

- (5) Ako su stranke odsutne, dostavlja im se poravnanje radi potpisa sa upozorenjem da će se smatrati da posredovanje nije uspelo ako ga u roku od sedam dana od prijema poravnanja ne vrate potpisano Sekretarijatu Arbitraže.
- (6) Ako stranke saglasno predlože, poravnanje postignuto u postupku posredovanja može se konstatovati u formi arbitražne odluke.

ANEKS II

ARBITRAŽA KAO ORGAN IMENOVANJA

Ukoliko je Arbitraža pozvana da postupa kao organ imenovanja, podnosilac zahteva je dužan da uplati iznos naknade od 500.00 evra za svaki zahtev. Arbitraža će postupiti po zahtevu tek po uplati ukupnog iznosa naknade. Ovlašćenja Arbitraže kao organa imenovanja vrši Predsednik.

PRIVREDNA KOMORA SRBIJE

PREDSEDNIK SKUPŠTINE

Broj:
08. decembar 2016 .godine
Beograd